

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

Gebruik bron 10.

- 1p 23 De tekening gaat over een verdrag dat Hitler en Stalin met elkaar sloten.
→ Vertrouwden Hitler en Stalin elkaar op het moment dat ze het verdrag sloten volgens de tekening **wel** of **niet**? Verklaar je keuze met behulp van de bron.

Doe het zo:

Hitler en Stalin vertrouwden elkaar ... (kies uit: wel / niet), want ... (geef een verklaring met behulp van de bron).

- 2p 24 Heim ins Reich was een belangrijk onderdeel van de buitenlandse politiek van nazi-Duitsland.

→ Leg uit waarom veel Europese landen Heim ins Reich als een bedreiging zagen.

Doe dit door:

- eerst aan te geven wat Heim ins Reich inhield
- en daarna aan te geven waarom Heim ins Reich door veel landen werd gezien als een bedreiging.

- 1p 25 Er is in Nederland in 1941 gestaakt tegen de Duitse bezetter. Onder welke naam staat de staking bekend? En wat was de aanleiding van de staking?

	naam	aanle g
A	Februaristaking	de invoering van de gedwongen tewerkstelling
B	Februaristaking	het oppakken van Joodse Amsterdammers
C	Spoorwegstaking	de invoering van de gedwongen tewerkstelling
D	Spoorwegstaking	het oppakken van Joodse Amsterdammers

Gebruik bron 11.

- 1p 26 Tegenwoordig zijn de maatregelen uit de bron ondenkbaar, omdat die in strijd zijn met een artikel uit de Nederlandse Grondwet.
→ Welk artikel wordt bedoeld?

Gebruik bron 12.

- 1p 27 De tekening kon in 1933 **wel**, maar in 1943 **niet** officieel gepubliceerd worden.
→ Geef met behulp van de bron een reden waarom deze tekening in 1943 niet gepubliceerd kon worden.

Gebruik nogmaals bron 12.

- 1p 28 Op de tekening staat de leider van een Nederlandse politieke partij.
→ Welke politieke partij wordt bedoeld?

- 1p 29 Hieronder staan twee beschrijvingen van razzia's tijdens de Tweede Wereldoorlog:

- 1 In augustus 1942 werden in Scheveningen honderden families, inclusief kinderen en bejaarden, opgepakt. De mensen werden bijeengebracht in een school. Vandaar werden ze met de trein gedeporteerd richting concentratiekampen.
- 2 In november 1944 werden in Rotterdam 52.000 personen tussen de 17 en 40 jaar opgepakt. Ze werden bijeengebracht in een voetbalstadion. Ze werden naar Utrecht vervoerd en vandaar naar Duitsland.

Drie groepen mensen:

- a Joden
- b mannen die geschikt waren voor de gedwongen tewerkstelling
- c verzetslieden

→ Geef per beschrijving aan tegen welke groep de razzia gericht was.

Let op! Er blijft één groep mensen over.

Doe het zo:

In beschrijving 1 is de razzia gericht tegen: ... (vul letter in).

In beschrijving 2 is de razzia gericht tegen: ... (vul letter in).

1p 30 Een omschrijving:
De taak van deze Duitse organisatie was onder andere het opsporen van politieke vijanden van de regering. Als iemand bijvoorbeeld werd verdacht van het verspreiden van kranten tegen Hitler, werd hij door deze organisatie gearresteerd en verhoord.

Welke organisatie wordt omschreven?

- A Gestapo
- B Hitlerjugend
- C NSB
- D NSDAP

Gebruik bron 13.

1p 31 De bron gaat over een bepaalde militaire gebeurtenis.
Welke militaire gebeurtenis wordt bedoeld?

- A bombardement op Rotterdam
- B Duitse inval in Nederland
- C Market Garden
- D Operatie Barbarossa

1p 32 Tijdens de Tweede Wereldoorlog leidde de Jodenvervolgning tot massamoord op de Joden.

→ Welke naam wordt tegenwoordig gebruikt voor de Jodenvervolgning tijdens de Tweede Wereldoorlog?

Gebruik bron 14.

1p 33 De bron is gemaakt naar aanleiding van een bepaalde periode tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Welk begrip hoort bij deze periode?

- A Blitzkrieg
- B gedwongen tewerkstelling
- C Hongerwinter
- D mobilisatie

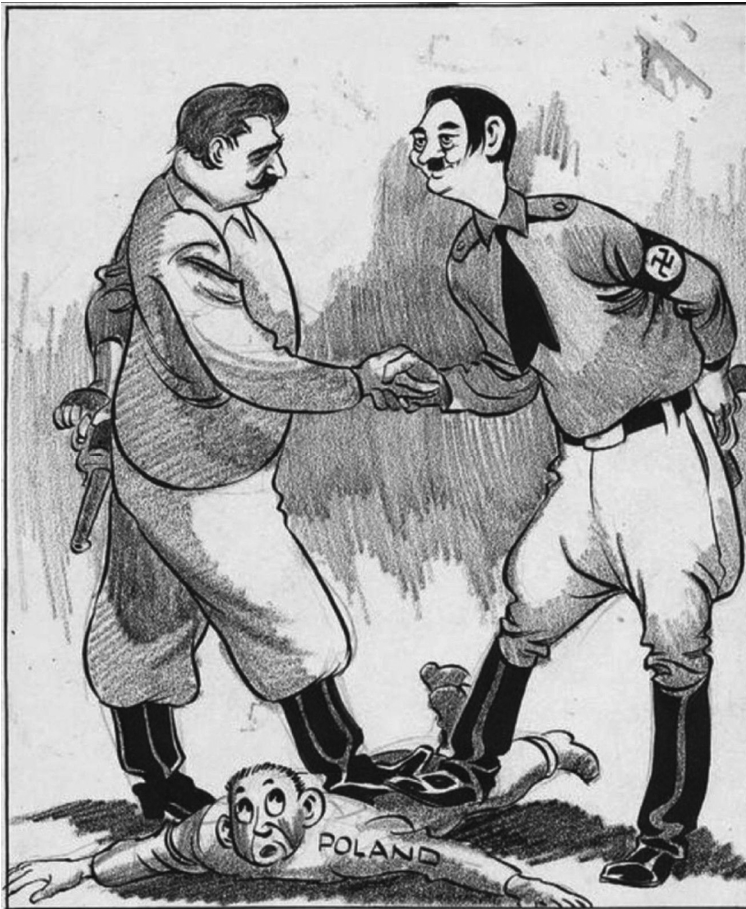
Gebruik bron 15.

1p 34 Dit soort pamfletten werd door de Geallieerden massaal uit vliegtuigen gegooid boven gebieden waar veel Duitse soldaten zaten.

→ Met welke bedoeling verspreidden de Geallieerden deze pamfletten?

bron 10

Een politieke tekening over het niet-aanvalsverdrag tussen Hitler en Stalin (1939):

Toelichting

Links staat Stalin, rechts staat Hitler. Op de liggende man staat: Polen.

bron 11

Een artikel uit een Nederlandse krant (1942):

Joodse winkels moeten duidelijk herkenbaar zijn. Zo voorkom je dat je per ongeluk in een Joodse winkel komt. Joden mogen nu alleen tussen 3 en 5 uur 's middags boodschappen doen, maar het is alsnog heel vervelend dat we hen in Arische winkels tegenkomen. Het zou beter zijn om Joden te verplichten alleen in Joodse winkels boodschappen te doen.

bron 12

Een tekening op de voorkant van het weekblad *Vrijheid Arbeid Brood!* van de SDAP (1933):

Toelichting

Op de voorkant van het weekblad staat *Vrijheid Arbeid Brood!* S.D.A.P. Links staat Hitler, rechts staat Mussert.

bron 13

Herinnering aan een militaire gebeurtenis in Nederland (1944):

We zagen veel geallieerde parachutisten neerkomen in ons dorp. Ik heb hen toen de weg naar de brug over de Maas gewezen. We wilden hen waarschuwen waar de Duitsers zaten. Maar de geallieerde soldaten kwamen zo gemakkelijk bij de brug dat ze ons uitlachten om onze voorzichtigheid. Een soldaat stak zijn hoofd boven de dijk uit en riep: "Waar zijn ze dan?" Er kwam meteen een geweersalvo van de Duitsers terug. Mijn vrienden en ik werden toen weer weggestuurd. Uiteindelijk lukte het de geallieerde soldaten om de brug te veroveren. Ons dorp was bevrijd!

bron 14

Een Nederlands document tijdens de Tweede Wereldoorlog:

Ondergetekende, werkzaam voor de voedselvoorziening voor het Grote Stadsgebied Rotterdam, verklaart hiermee, dat de heer: A.N.J. Busscher
wonende te: Schiedamseweg 251 C
persoonsbewijs: R29 / 509478
het terrein mag betreden waar de pakketten met levensmiddelen door geallieerde vliegtuigen worden afgeworpen. Meneer mag helpen bij het in ontvangst nemen van de pakketten.

Namens de voedselvoorziening,

W. Th. Ten Bosch

bron 15

Een pamflet dat door de Geallieerden is verspreid (1944):

Frontsoldaat!
Vraag het eens aan je familie in Duitsland. Want het gaat hen ook aan!
Vraag je vaderland, vraag je vrouw en je moeder of ze echt willen dat jij met nutteloos verzet je leven opoffert voor Hitler. Of is het niet beter voor Duitsland dat jij in leven blijft om Duitsland weer op te bouwen?

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.